

Załącznik nr 1
do Sprawozdania z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027

Sprawozdanie ze spotkania konsultacyjnego projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia zorganizowanego w dniu 14 stycznia 2022 r. w Jasionce k. Rzeszowa

W dniu 14 stycznia 2022 r. w G2A Arena Centrum Wystawienniczo Kongresowym Województwa Podkarpackiego w Jasionce odbyło się pierwsze spotkanie konsultacyjne projektu regionalnego programu *Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027* (FEP 2021-2027). Spotkanie konsultacyjne zostało poprzedzone sesją Sejmiku Województwa Podkarpackiego, która była w całości poświęcona konsultacjom nowego programu regionalnego FEP 2021-2027.

Po sesji Sejmiku przeprowadzono ogólnodostępne konsultacje projektu Programu regionalnego w formie hybrydowej, w których wzięli udział m.in. podkarpaccy samorządowcy, minister Małgorzata Jarosińska - Jedynek z MFiPR, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, a także w sposób zdalny – przedstawiciele Komisji Europejskiej – Pani Cinzia Masina, Zastępca Dyrektora Wydziału ds. Polski, Czech i Słowacji w Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego (DG EMPL) oraz Pan Christopher Todd, Dyrektor Wydziału ds. Polski w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO).

Uczestnicy spotkania, którzy przybyli na spotkanie poznali główne obszary wsparcia oraz proponowany podział dostępnych środków finansowych, jakie zostały przyznane województwu na realizację Programu.

Celem spotkania (konsultacji społecznych projektu Programu) było zebranie opinii oraz uwag środowisk, partnerów społecznych i gospodarczych, pozwalających na dokonywanie ewentualnych zmian w zakresie wsparcia ujętego w projekcie dokumentu, a w konsekwencji określenie właściwego kierunku rozwoju regionu.

Osobiście w ww. spotkaniu wzięło udział 159 osób (wg list obecności), natomiast 142 osób uczestniczyło w nim za pośrednictwem platformy internetowej do wideokonferencji Zoom.

1. Otwarcie konferencji i powitanie uczestników

Spotkanie otworzył Pan Adam Głaczyński- moderator, który powitał uczestników i przedstawił porządek spotkań konsultacyjnych. Na wstępie poinformował, iż celem spotkania jest prezentacja założeń projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, przeprowadzenie debaty nt.

przedmiotowego dokumentu i późniejsze uwzględnienie w nim możliwych do zaakceptowania wniosków, uwag, propozycji zgłoszonych w toku tych konsultacji.

Pan Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego, podkreślił, że konsultacje są niezwykle ważnym narzędziem, dzięki któremu Program regionalny będzie lepiej znany, rozumiany oraz łatwiej będzie z niego korzystać i sięgać po fundusze unijne. Wskazał, iż projekt programu regionalnego FEP 2021-2027 opiera się na *Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030*, w której to zostały wyznaczone m.in. 4 obszary tematyczne oraz Obszary Strategicznej Interwencji. Prace nad programem regionalnym FEP 2021-2027 zostały rozpoczęte w marcu 2019 roku, kiedy to został powołany zespół koordynacyjny, w grudniu 2020 r. rozszerzono jego skład o przedstawicieli strony rządowej, samorządowej (w tym jednostek samorządu terytorialnego), partnerów społecznych i gospodarczych (w tym organizacji pozarządowych) oraz środowisk naukowych. 22 grudnia 2021 r. Zespół podjął w drodze konsensusu stanowisko w sprawie pozytywnego zaopiniowania projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, natomiast w dniu 30 grudnia 2021 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego przyjął projekt programu i przekazał go do konsultacji społecznych. Pan Marszałek przypominał, iż konsultacje społeczne będą trwały do 4 lutego 2022 r. i do tego czasu można składać wnioski, uwagi, komentarze do programu FEP. Po konsultacjach będzie sporządzony raport, w którym będą przedstawione sposoby uwzględnienia uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji.

Przechodząc do kolejnego punktu porządku spotkania, głos zabrał **Pan Christopher Tood, Dyrektor Wydziału ds. Polski w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej z DG REGIO** i podkreślił, że Polska ciągle pozostaje największym beneficjentem Polityki Spójności, a odnosząc się do Podkarpacia i zarządzania dotychczasowym Regionalnym Programem Operacyjnym ocenił pozytywnie Instytucję Zarządzającą za sprawne zarządzanie funduszami oraz ich skuteczne promowanie. Przedstawiciel KE podkreślił również rolę stolicy regionu - Rzeszowa i działających w nim instytucji, uczelni. Wskazał także, że należy zadbać o mniejsze miejscowości regionu, aby ich mieszkańcy nie byli wykluczeni, by mieli lepszy dostęp do usług, szkolnictwa, opieki medycznej czy komunikacji. Zachęcał także do współpracy transgranicznej z sąsiadami, nawet w ramach programu regionalnego, zapewniając, że Komisja Europejska jest elastyczna w tych kwestiach.

Pani Cinzia Masina – Wicedyrektor ds. Polski Czech i Słowacji w Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Społecznych i Włączenia Społecznego podkreśliła trzy cele, które UE chce zrealizować do 2030 roku, a są to: wzrost poziomu zatrudnienia, większy udział osób dorosłych w szkoleniach oraz zmniejszenie liczby osób dotkniętych ubóstwem. Odnosząc się do programu regionalnego powiedziała, że KE zależy, aby Program odzwierciedlał specyfikę regionu i odpowiadał na wyzwania, jakie stoją przed Podkarpaciem.

Pani Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, omówiła uwarunkowania dotyczące nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w tym kwestie dotyczące nowego programu regionalnego dla Podkarpacia. Minister Jarosińska - Jedynak podkreśliła, że Podkarpacie otrzyma w nowej perspektywie więcej środków niż w poprzedniej, czyli 2 mld 181 mln euro, chociaż łącznie polskie regiony otrzymają mniej unijnych funduszy.

Pani Ewa Leniart, Wojewoda Podkarpacki wskazała, iż ma świadomość wyzwań które stoją przed naszym regionem i że mamy wiele lat do nadrobienia. Stawiamy niezmiennie na innowacyjność w gospodarce oraz kwestie związane z kadrami, ważne jest aby zapewnić kształcenie kadr poczynając od kształcenia zawodowego, branżowego, aż po studia wyższe.

Następnie głos zabrał **Pan Wojciech Magnowski, Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym**, który omówił projekt programu regionalnego FEP 2021-2027 z dnia 30.12.2021 r. Nadmienił, iż na stronie internetowej zamieszczony został projekt regionalnego programu FEP 2021-2027 wraz z formularzem uwag i zachęcił do zgłaszania wszelkich uwag, komentarzy i opinii.

W spotkaniu konsultacyjnym udział wzięli również **Pan Jacek Szlachta, profesor z Kolegium Ekonomicznego ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie**, jako ekspert zewnętrzny świadczący wsparcie i usługi doradcze na potrzeby opracowania projektu programu. Przedstawił on aspekty dotyczące przygotowania programów regionalnych. Podkreślił w swoich wypowiedziach znaczenie jakości kadr z uwagi na konieczność posiadania przekrojowej wiedzy z wielu obszarów Funduszy Europejskich. Ponadto zaznaczył, iż wykwalifikowana kadra jest bardzo istotna ze względu na sprawność wydawania Funduszy Europejskich oraz osiągnięcia zamierzonych efektów.

2. „Konsultacje społeczne projektu programu regionalnego FEP 2021-2027 (projekt z dnia 30 grudnia 2020 r.)”- Wojciech Magnowski Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym UMWP

Prezentacja została przygotowana w oparciu o projekt programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 (wersja z dnia 30.12.2021 r.) i zawierała informacje na temat:

- podziału alokacji z polityki spójności na poziomie regionalnym;
- zasad koncentracji tematycznej środków w ramach FEP 2021-2027 (ring-fencing);

- projektu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021- 2027 z dnia 30 grudnia 2021 r. (wstępna struktura dokumentu, priorytety, potencjalni beneficjenci, wskaźniki).

Prezentacja jest dostępna na stronie: https://www.rpo.podkarpackie.pl/images/dok/2022/pliki/KONSULTACJE_FEP_2021-2027_WM.pdf.

3. Dyskusja z widowni i pytania z czatu.

W kontekście powyższego umożliwiono uczestnikom spotkania zadawanie pytań oraz kierowanie uwag i komentarzy w zakresie zaprezentowanych dokumentów, które przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Lp.	Osoba zgłaszająca	Uwaga	Odniesienie się do uwagi
1.	Przedsiębiorca z Bieszczad	Czy będzie dedykowany Program dla Bieszczad uwzględniający specyfikę Bieszczad.	Planowane jest powtórzenie dedykowanych konkursów dla przedsiębiorców z terenu Bieszczad.
2.	Ireneusz Drzewiecki , Ogólnopolskie Stowarzyszenie Przetwórców i Producentów Produktów Ekologicznych Polska Ekologia	1.Podkreślił potrzebę wsparcia dotacyjnego, wsparcia inkubatorów technologicznych i akademickich, instytucji otoczenia biznesu na wzór centrów wspierania biznesu, dziennych domów medycznych. Poruszył również kwestię nazwy Programu (FEP dla Podkarpackiego).	1. Z perspektywy na perspektywę zmniejsza się liczba dotacji na rzecz instrumentów zwrotnych. W obecnych zapisach programu regionalnego utrzymany został zapis dot. wsparcia dotacyjnego w ramach inkubatorów przedsiębiorczości i instytucji otoczenia biznesu. Jednak ostateczne utrzymanie dotacji jako formy wsparci uzależnione będzie od wyniku negocjacji programu regionalnego z Komisją Europejską. Kwestie dotyczące nazewnictwa Nie negując wartości podniesionych argumentów co do różnic pojęciowych pomiędzy określeniami „Podkarpackie” i Podkarpacie”, pragniemy wyjaśnić, że wybór potocznej nazwy naszego województwa wynikał przede wszystkim z przesłanek związanych z komunikacją projektu. Wytyczne płynące z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące prostego języka w komunikacji Funduszy Europejskich oraz związane promocją marki „Fundusze Europejskie” wskazywały, że nazwy projektów dla poszczególnych regionów powinny być proste oraz łatwo zapamiętywalne w przekazie medialnym, w przeciwieństwie do wcześniej używanych nazw „Program Operacyjny Województwa na lata 2014-2020”. Dlatego też większość regionów zdecydowała się na zastąpienie oficjalnych nazw województw określeniami zwyczajowymi lub potocznymi: „Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027”, „... dla Dolnego Śląska 2021-2027”, „... dla Małopolski 2021-2027”, „... dla Mazowsza 2021-2027”, „... dla Pomorza

		<p>2. Następnie zwrócił uwagę na dzienne domy opieki medycznej, które tak naprawdę świadczą usługi zdrowotne. Te dzienne domy opieki medycznej powinny mieć również możliwość takiego zintegrowanego z wypożyczalnią tego sprzętu opiekuńczego, rehabilitacyjnego, działania, czyli to powinien być taki komplet serwisowy, który służyłby tej lokalnej społeczności poprzez świadczenie, specjalistyczny zespół do świadczenia tych usług.</p>	<p>2021-2027”, „... dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027”, „... dla Pomorza Zachodniego 2021-2027”, „... dla Wielkopolski 2021-2027”.</p> <p>2. Projekt Programu FEP 2021-2027 ze środków EFS+ w ramach cs (k) w ramach jednego obszaru usług społecznych i zdrowotnych świadczonych w społeczności lokalnej przewiduje wsparcie, jako usługę społeczną, w zakresie finansowania (tworzenie / funkcjonowanie) wypożyczalni sprzętu wspomagającego, pielęgnacyjnego i rehabilitacyjnego wraz z doradztwem i treningami oraz wsparcie, jako usługę zdrowotną, procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej, w tym m.in. Dzielne Domy Opieki Medycznej (DDOM).</p> <p>Nie jest planowane takie jedno kompleksowe wsparcie łączące oba w/w działania. Ewentualne doprecyzowania dopuszczające możliwość realizacji projektów zakładających łączenie usług społecznych i zdrowotnych, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy wielosektorowej w celu świadczenia w/w usług w sposób kompleksowy będą możliwe na poziomie dokumentu Szczegółowego Opisu Priorytetów.</p>
3.	Teresa Pamuła , Poseł na Sejm	<p>Jak będzie promowana polityka zrównoważonego rozwoju oraz wsparcie terenów, które się wyludniają, są biedniejsze, aby zapobiegać ich wykluczeniu. Pytała również o kwestię uzdrowisk oraz sposób połączenia WPR z FEP 2021-2027.</p>	<p>Wsparcie zrównoważonego rozwoju przewidziano w Priorytecie 6 <i>Rozwój zrównoważony terytorialnie</i> oraz Priorytecie 8 <i>Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność</i> FEP 2021-2027.</p> <p>Komponent WPR – FEP będzie analizowany.</p> <p>Natomiast wsparcie uzdrowisk przewidziane zostało w Programie krajowym Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027.</p>
4.	Marcin Lasek , firma ISOFT	<p>Prośba o uwzględnienie w cs a) w zakresie aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych wszystkich beneficjentów - w tym niepublicznych instytucji rynku pracy, a nie tylko PUP i OHP.</p>	<p>Założenia wsparcia w obszarze aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zawarte w projekcie Programu FEP 2021-2027, który został poddany konsultacjom społecznym, zaplanowane zostały zgodnie z podejściem przyjętym w zapisach projektu Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce oraz przygotowanym na jej podstawie projekcie Linii Demarkacyjnej określającej możliwy podział interwencji oraz zasady wdrażania krajowych i regionalnych programów w perspektywie finansowej 2021-2027.</p> <p>Niemniej, uwzględniając liczne postulaty zgłoszone przez szereg podmiotów, m.in.: organizacje pozarządowe, niepubliczne instytucje rynku pracy, organizacje zrzeszające przedsiębiorców, spółki i inne instytucje z udziałem podkarpackich samorządów, instytucje szkoleniowe, agencje zatrudnienia- wystosowano prośbę do MFiPR o zmianę dotychczasowego stanowiska i rozszerzenie katalogu beneficjentów realizujących wsparcie skierowane do osób bezrobotnych w cs a).</p> <p>Ponadto, rozważane jest podjęcie dodatkowych działań, (trwają w tej sprawie robocze konsultacje z MFiPR), umożliwiających zaangażowanie potencjału pozostałych instytucji, posiadających doświadczenie w</p>

			obszarze aktywizacji zawodowej, dla realizacji nowej inicjatywy, ogłoszonej przez KE o nazwie ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve), której celem jest wsparcie młodych ludzi na rynku pracy, które znajdują się trudnej sytuacji na rynku pracy, ze względu na swoją sytuację osobistą lub zawodową (np. niepełnosprawność, długotrwałe bezrobocie, niewystarczające wyniki w nauce / zawodach umiejętności, pochodzenie migracyjne. Wsparcie dotyczyć będzie młodych osób zarówno w kraju jak i za granicą.
5.	Malwina Misiąg, Centrum Usług Społecznych w Adamówce	Chciałabym się zapytać, jak wpisują się w nową perspektywę już powstałe w ramach pilotażu Centra Usług Społeczne? Czy tylko i wyłącznie stworzenie nowych Centrów Usług Społecznych i rozwijanie tych Usług Społecznych ?	Zgodnie z projektem linii demarkacyjnej i informacjami z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) w ramach zaplanowanego działania dotyczącego tworzenie centrów usług społecznych i rozwój dostarczanych przez nie usług możliwe będzie wsparcie istniejących CUS. Jednak doprecyzowania w tym w zakresie będą możliwe na poziomie dokumentu Szczegółowego Opisu Priorytetów.
6.	Monika Altuccini, Stowarzyszenie CRAS w Rzeszowie	Postulat o uwzględnienie w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i biernych zawodowo (cs a) i h)) wszystkich beneficjentów, nie tylko PUP i OHP.	Założenia wsparcia w obszarze aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zawarte w projekcie Programu FEP 2021-2027, który został poddany konsultacjom społecznym, zaplanowane zostały zgodnie z podejściem przyjętym w zapisach projektu Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce oraz przygotowanym na jej podstawie projekcie Linii Demarkacyjnej określającej możliwy podział interwencji oraz zasady wdrażania krajowych i regionalnych programów w perspektywie finansowej 2021-2027. Niemniej, uwzględniając liczne postulaty zgłoszone przez szereg podmiotów, m.in.: organizacje pozarządowe, niepubliczne instytucje rynku pracy, organizacje zrzeszające przedsiębiorców, spółki i inne instytucje z udziałem podkarpackich samorządów, instytucje szkoleniowe, agencje zatrudnienia- wystosowano prośbę do MFiPR o zmianę dotychczasowego stanowiska i rozszerzenie katalogu beneficjentów realizujących wsparcie skierowane do osób bezrobotnych w cs a). Ponadto, rozważane jest podjęcie dodatkowych działań, (trwają w tej sprawie robocze konsultacje z MFiPR), umożliwiających zaangażowanie potencjału pozostałych instytucji, posiadających doświadczenie w obszarze aktywizacji zawodowej, dla realizacji nowej inicjatywy, ogłoszonej przez KE o nazwie ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve), której celem jest wsparcie młodych ludzi na rynku pracy, które znajdują się trudnej sytuacji na rynku pracy, ze względu na swoją sytuację osobistą lub zawodową (np. niepełnosprawność, długotrwałe bezrobocie, niewystarczające wyniki w nauce / zawodach umiejętności, pochodzenie migracyjne. Wsparcie dotyczyć będzie młodych osób zarówno w kraju jak i za granicą.
7.	Pytanie z czatu	Czy podkarpacki przedsiębiorcy mogą skorzystać ze środków Programu na inwestycje związane z OZE i efektywnością energetyczną?	Nie tylko w pierwszym priorytecie przedsiębiorcy mogą skorzystać ze środków europejskich. Mali i średni przedsiębiorcy są również beneficjentami drugiego priorytetu FEP Energia i środowisko, gdzie wstępnie zaplanowano dla nich 85 mln euro. W tym właśnie

		Zauważyłem, że w pierwszym priorytecie nie ma takiego wsparcia.	Priorytecie można będzie uzyskać pomoc na sfinansowanie projektów dot. OZE i EE. Wiemy, że nakierowanie UE na ochronę środowiska i zieloną gospodarkę powoduje, że dalszy rozwój firm, a także uruchomienie nowych aktywności w tych firmach nie będzie możliwe bez uwzględnienia tego priorytetu.
8.	Pytanie z czatu Tomasz Kozak	Czy planują Państwo zabezpieczyć pulę środków na nowo powstające Centra Integracji Społecznej, których działalność oczywiście wpisywałaby się w Strategię dla Województwa Podkarpackiego ? Czy można otrzymać informację nt. kwoty środków przeznaczonych dla CIS?	<p>W ramach konsultowanego projektu Programu FEP 2021-2027 w obszarze włączenia społecznego w celu szczegółowym (h) dotyczącego zakresu Aktywnej Integracji planowane jest wsparcie Centrow Integracji Społecznej (CIS) zarówno tych istniejących jak i ich tworzenie. Przedmiotowe znajduje się w następujących zapisach działania:</p> <p>- kompleksowe programy aktywizacji społeczno-zawodowej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym m.in. osób z niepełnosprawnościami, oraz biernych zawodowo (z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności) realizowane w nowoutworzonych i istniejących jednostkach reintegracyjnych Centrach Integracji Społecznej (CIS), Klubach Integracji Społecznej (KIS), Zakładach Aktywności Zawodowej (ZAZ) oraz Warsztatach Terapii Zajęciowej (WTZ). Ewentualne doprecyzowania w tym w zakresie będą możliwe na poziomie dokumentu Szczegółowego Opisu Priorytetów.</p> <p>Warto podkreślić wprost, że nie przewidujemy wydzielania osobnej puli środków tylko na CIS. Środki na CIS będą elementem alokacji wydzielonej na działanie dot. w/w aktywnej integracji cs (h). Alokacja w FEP będzie wskazana wg kodów interwencji, a kwota na działania zostanie uszczegółowiona na poziomie dokumentu Szczegółowego Opisu Priorytetów.</p>